

Międzynarodowa Federacja Sportu Strzeleckiego
International Shooting Sport Federation
Internationaler Schiess-Sportverband e.V.
Fédération Internationale de Tir Sportif
Federación Internacional de Tiro Deportivo
ISSF • Bavariaring 21 • D-80336 München • Germany
Phone: +49-89-5443550 • e-mail: munich@issf-sports.org
Fax: +49-89-54435544 • internet: <http://www.issf-sports.org>

ANEKS

PRZEPISY OCENY TARCZ PAPIEROWYCH

- 1 TARCZE PAPIEROWE I KALIBROMIERZE**
- 2 WYPOSAŻENIE STRZELNICY I STANOWISKA STRZELECKIEGO**
- 3 OBOWIĄZKI OSÓB FUNKCYJNYCH**
- 4 PRZEPISY DOTYCZĄCE ZAWODÓW**
- 5 OCENA TARCZ**
- 6 OCENA TARCZ W STRZELANIACH NA 300 m**

Tłumaczenie: Adam Gładyszewski

Edycja 2017 (Wydanie drugie, V1.1 01/2018)

Przepisy obowiązują od 1 stycznia 2017 roku

WPROWADZENIE:

Począwszy od zasad ISSF w 2017-2020, reguły ISSF oceny tarcz papierowych zostały usunięte z Ogólnych i Specjalnych Przepisów Technicznych ISSF i ujęte w niniejszym Aneksie A do Ogólnych Przepisów Technicznych ISSF. Igrzyska Olimpijskie, a także wszystkie Mistrzostwa Świata, Puchary Świata i Puchary Świata Juniorów muszą być rozgrywane przy użyciu tarcz elektronicznych, ale ISSF zdaje sobie sprawę z tego, że niektóre Mistrzostwa Kontynentalne oraz liczne zawody na szczeblu krajowym, regionalnym i klubowym nadal wykorzystują tarcze papierowe. **Przepisy oceny tarcz papierowych** mają zastosowanie w tych zawodach, w których wykorzystuje się tarcze papierowe. Pozostałe przepisy ISSF, muszą być stosowane w innych aspektach przeprowadzanych zawodów.

1 TARCZE PAPIEROWE I KALIBROMIERZE

1.1 Oficjalne tarcze ISSF

1.1.1 Tarcze, pierścienie oceniane oraz specyfikacje wszystkich zatwierdzonych tarcz ISSF opisane są w przepisach 6.3.4.

1.1.2 Tarcze podzielone są pierścieniami na pola oceniane. Wymiary wszystkich pierścieni ocenianych są mierzone od zewnętrznej krawędzi ich linii (zewnętrznej średnicy).

1.1.3 Podczas zawodów ISSF dozwolone są tylko tarcze z jednym (1) czarnym środkiem, z wyjątkiem strzelań do ruchomej tarczy.

1.1.4 Tarcze próbne muszą być wyraźnie oznaczone czarnym ukośnym paskiem w górnym prawym rogu tarczy. Pasek ten musi być wyraźnie widoczny gołym okiem, z odpowiedniej odległości i w normalnych warunkach oświetlenia (nie dotyczy konkurencji Pistolet szybkostrzelny 25m oraz Ruchoma Tarcza 50m).

1.2 Testowanie tarcz – wymagania (dotyczy tylko zawodów ISSF)

1.2.1 Próbkki wszystkich tarcz papierowych (po 5 każdego typu), które będą używane podczas zawodów ISSF, muszą być dostarczone do Sekretarza Generalnego ISSF w celu przetestowania, stwierdzenia ich zgodności z wymaganiami ISSF i zatwierdzenia, przynajmniej na sześć (6) miesięcy przed rozpoczęciem tych zawodów.

1.2.2 Przed rozpoczęciem zawodów ISSF, **jakość i wymiary** wszystkich tarcz będą ponownie kontrolowane przez Delegata(-ów) Technicznego(-ych). Mogą być użyte tylko tarcze identyczne z zatwierdzonymi próbkami.

1.3 Ocena Tarcz

1.3.1 Tarcze muszą być oceniane za pomocą kalibromierzy, które są zgodne z przepisem 1.4 (poniżej) lub za pomocą zatwierdzonych przez ISSF elektronicznych systemów oceniania.

1.3.2 Tarcze karabinowe i pistoletowe mogą być oceniane w pełnych wartościach pierścieni lub gdy użyte są elektroniczne urządzenia ocenijące tarcze, w wartościach dziesiętnych. Wartości dziesiętne są ustalone poprzez podział ocenianego pola na dziesięć równych pierścieni, którym są przypisane wartości dziesiętne licząc od zera (np.: 10,0, 9,0, itp.) i kończąc na dziewięciu (np.: 10,9, 9,9 itp.).

- 1.3.3 Papier, z którego wykonano tarcze** musi być matowy i w takim kolorze, aby czarny środek tarczy był wyraźnie widoczny w normalnych warunkach oświetleniowych i z właściwej odległości. Papier i pierścienie oceniane tarczy powinny zachowywać dokładność wymiarów we wszystkich warunkach pogodowych i klimatycznych. Gatunek papieru musi gwarantować uzyskiwanie przestrzelin bez nadmiernych rozdarć i zniekształceń.

1.4 Kalibromierze i ich używanie

Gdy używane są tarcze papierowe, muszą być do oceny przestrze-
lin wątpliwych używane zatwierdzone elektroniczne urządzenia lub
kalibromierze, spełniające następujące wymagania:

1.4.1 Pistolet centralnego zapłonu 25m:

Średnica krawędzi pomiarowej	9,65 mm (+ 0,05 mm / - 0,00 mm)
Grubość krawędzi	ok. 0,50 mm
Średnica trzpienia	zgodnie z ocenianym kalibrem
Długość trzpienia	10 - 15 mm
Zakres użycia	konkurencja Pistolet centralnego zapłonu

1.4.2 Karabin 300m:

Średnica krawędzi pomiarowej	8,00 mm (+ 0,05 mm / - 0,00 mm)
Grubość krawędzi	ok. 0,50 mm
Średnica trzpienia	zgodnie z ocenianym kalibrem
Długość trzpienia	10 - 15 mm
Zakres użycia	strzelania karabinowe na 300 m

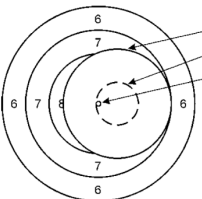
1.4.3 Karabiny i pistolety małokalibrowe, kal. 5,6 mm (.22 cala):

Średnica krawędzi pomiarowej	5,60 mm (+ 0,05 mm / - 0,00 mm)
Grubość krawędzi	ok. 0,50 mm
Średnica trzpienia	5,00 mm (+0,05 mm)
Długość trzpienia	10 - 15 mm
Zakres użycia	wszystkie konkurencje, w których używa się amunicji o kal. 5,6 mm

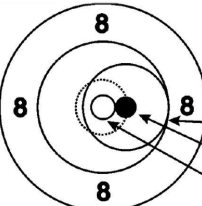
1.4.4 Kalibromierz WEWNĘTRZNY, kal. 4.5.mm:

Średnica krawędzi pomiarowej	4,50 mm (+ 0,05 mm / - 0,00 mm)
Grubość krawędzi	ok. 0,50 mm
Średnica trzpienia	4,48 mm (średnica krawędzi pomiarowej pomniejszona o 0,02 mm)
Długość trzpienia	10 - 15 mm
Zakres użycia	ocena przestrzelin stycznych do 1 i 2 pierścienia ocenianego w konkurencjach: Karabin pneumatyczny i Ruchoma tarcza (10 m); ocena przestrzelin stycznych do 1 pierścienia ocenianego w konkurencji Pistolet pneumatyczny

1.4.5 Sposób użycia pistoletowego kalibromierza ZEWNĘTRZNEGO do oceny wewnętrznych dziesiątek w strzelaniach z karabinu pneumatycznego:

 <p>krawędź kalibromierza trzcień 10-ka</p>	<p>Jeśli krawędź pistoletowego kalibromierza zewnętrzniego nie wykracza poza pierścień pola 7-ki tarczy karabinowej to wartość strzału jest wewnętrzną dziesiątką.</p>
--	--

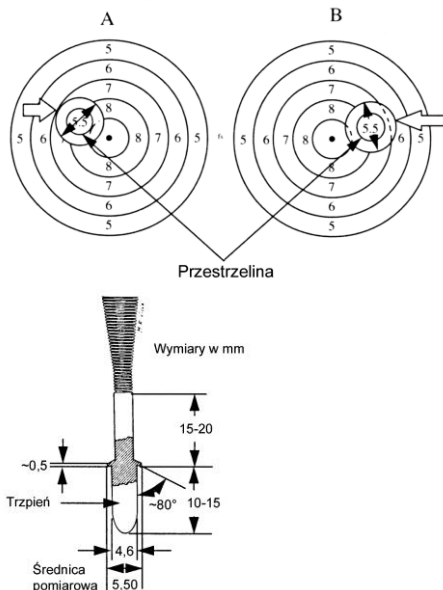
1.4.6 Sposób użycia ZEWNĘTRZNEGO kalibromierza przeznaczonego do oceny dziesiątek wewnętrznych w strzelaninach z pistoletu pneumatycznego:

Średnica krawędzi pomiarowej	18,0 mm (+0,00/-0,05 mm)
Grubość krawędzi	ok. 0,50 mm
Średnica trzcienia	4,60 mm (+0,05 mm)
Długość trzcienia	10 - 15 mm
Zakres użycia	ocena wewnętrznych dziesiątek w konkurencji Pistolet pneumatyczny
 <p>krawędź kalibromierza trzcień 10-ka wewnętrzna</p>	<p>Jeśli krawędź pistoletowego kalibromierza zewnętrznego do oceny dziesiątek wewnętrznych nie wykracza poza pierścień pola 9-ki tarczy pistoletowej to wartość strzału jest wewnętrzną dziesiątką.</p>

1.4.7 Kalibromierz ZEWNĘTRZNY, kal. 4,5 mm dla strzelań z karabinu pneumatycznego i do ruchomej tarczy na 10m:

Średnica krawędzi pomiarowej	5,50 mm (+ 0,00 mm / 0,05 mm)
Grubość krawędzi	ok. 0,50 mm
Średnica trzcienia	4,60 mm (+ 0,05 mm)
Długość trzcienia	5 - 15 mm
Zakres użycia	ocena przestrzelin w granicach pierścieni ocenianych od 3 do 10 w konkurencjach: Karabin pneumatyczny (10 m) i Ruchoma tarcza (10 m); ocena dziesiątek wewnętrznych dla Ruchomej tarczy.

1.4.8 Sposób użycia kalibromierza zewnętrznego dla strzelań z karabinu pneumatycznego

Na ilustracji „A” przedstawiono przestrzelinę wątpliwą. Zewnętrzna krawędź pomiarowa kalibromierza jest styczna z pierścieniem ocenianym pola o wartości 7. Przestrzelinie nadaje się wartość 9.

Na ilustracji „B” przedstawiono przestrzelinę wątpliwą. Zewnętrzna krawędź pomiarowa kalibromierza przecina pierścień oceniany 7 i nakłada się na pole o wartości 6. Przestrzelinie nadaje się wartość 8.

1.4.9 Kalibromierz ZEWNĘTRZNY, kal. 4,5 mm dla strzelań z pistoletu pneumatycznego na 10m:

Średnica krawędzi pomiarowej	11,50 mm (+ 0,00 mm / - 0,05 mm)
Grubość krawędzi	ok. 0,50 mm
Średnica trzpienia	4,60 mm (+ 0,05 mm)
Długość trzpienia	10 – 15 mm
Zakres użycia	ocena przestrzelin w granicach pierścieni ocenianych od 2 do 10 w konkurencji Pistolet pneumatyczny.

2 CHARAKTERYSTYKA STRZELNIC I ICH WYPOSAŻENIA

2.2 Tarcze bliźniacze 25 m

- a) dla wszystkich strzelców z Pistoletu 25m muszą być stosowane tarcze bliźniacze do identyfikacji strzałów chybionych;
- b) tarcze bliźniacze muszą pokrywać co najmniej całą szerokość urządzenia tarczowego na 25m (5 tarcz). Powinny znajdować się w jednakowej odległości jednego (1) metra za tarczami ocenianymi. Muszą stanowić jedną całość lub być zawieszane na połączonych ze sobą ramach (obudowach), bez żadnych odstępów między nimi, aby rejestrować wszelkie strzały oddane między tarcze oceniane;
- c) tarcze bliźniacze dla EST na 25m muszą być wykonane z matowego papieru, o kolorze neutralnym, zbliżonym do koloru tarcz;
- d) w strzelaniach na 25m nowe tarcze bliźniacze muszą być przygotowane dla każdego zawodnika w każdej zmianie.

2.3 Systemy zmiany tarcz

2.3.1 Strzelnice 10m muszą być wyposażone w transportery lub systemy zmiany tarcz umożliwiające zmianę tarczy po każdym strzale.

2.3.2 Strzelnice 50m muszą być wyposażone systemy zmiany tarcz, transportery lub systemy schronu umożliwiające zmianę tarczy po każdym strzale.

2.3.3 Strzelnice 300m muszą być wyposażone w urządzenia umożliwiające opuszczenie i oznaczenie tarczy po każdym strzale.

2.4 Wymagania dotyczące stanowisk, jeśli są sędziowie pisarze.

2.4.1 Stolik, krzesło oraz luneta obserwacyjna muszą być zapewniona.

2.4.2 Tablica wyników o wymiarach ok. 50 x 50 cm, na którą pisarz nanosi nieoficjalne wyniki dla widzów musi być ustawiona. Tablica powinna być tak umieszczona, aby była łatwo widoczna dla widzów, ale nie zasłaniała zawodników.

2.5 Standardy dla obrotnic 25 m

Ramy tarcz do strzelania z Pistoletu szybkostrzelnego muszą być umieszczone w grupach po pięć (5), wszystkie na tej samej wysokości (+1 cm), wszystkie działające jednocześnie i wszystkie zwrócone w kierunku jednego stanowiska strzeleckiego, które jest położone naprzeciw środkowej tarczy w grupie. Odległość środków tarcz, od osi do osi, w każdej grupie pięciu (5) tarcz musi wynosić 75 cm (+1 cm).

2.5.1 Strzelnice muszą być wyposażone w mechanizmy pozwalające na obrót tarczy o 90 stopni (± 10 stopni) wokół jej osi pionowej. Do strzelania części dokładnych konkurencji pistoletowych na 25m mogą być używane stacjonarne ramy do mocowania tarcz.

- a) czas obrotu nie może być dłuższy niż 0,3 sekundy;
- b) tarcze po obrocie nie mogą w sposób widoczny drżeć, aby nie rozpraszać uwagi zawodnika; oraz
- c) widziane z góry tarcze muszą się obracać w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara dla ukazania płaszczyzny tarczy, a w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara dla ukazania krawędzi.

Kierunek obrotu tarcz:

Kierunek obrotu do położenia krawędzi

- d) wszystkie tarcze w sekcji muszą się obracać jednocześnie, co musi być uzyskane przez zastosowanie mechanizmu zapewniającego sprawne i zgodne z wymaganiami czasowymi działanie.
- 2.5.2** Urządzenie do automatycznego obracania tarcz musi zapewniać, dokładne i stałe czasy – obrotu, pozostawiania tarcz w pozycji płaszczyzny w odpowiednim czasie oraz powrót tarcz do pozycji krawędzi po odpowiednim czasie (z tolerancją: + 0,2 sek. – 0,0 sek.).
- a) pomiar czasu musi się rozpocząć w momencie, gdy tarcze zaczynają się ukazywać płaszczyznami, a zakończyć – gdy zaczynają się obracać do pozycji krawędzi; oraz
  - b) jeśli czas jest krótszy od wyznaczonego lub dłuższy o ponad 0,2 sekundy, Sędzia Stanowiskowy z własnej inicjatywy lub na polecenie członka Jury musi wstrzymać strzelanie w celu wyregulowania mechanizmu czasowego. W takich przypadkach Jury może odroczyć rozpoczęcie lub wznowienie strzelania.
- 2.5.3** Czasy otwarcia tarcz dla konkurencji pistoletowych w kwalifikacjach na 25m są następujące:
- a) dla pistoletu szybkostrzelnego: 8, 6 i 4 sekundy;
  - b) dla pistoletu standardowego: 150, 20 i 10 sekund;
  - c) dla pistoletu sportowego i pistoletu centralnego zapłonu (część szybka): pozycja płaszczyzny dla każdego strzału trzy (3) sekundy, czas oczekiwania na powtórne ukazanie płaszczyzny, po obrocie do płaszczyzny krawędzi, siedem (7) sekund ($\pm 0,1$ sek.); oraz
  - d) dla wszystkich czasów, gdy tarcza pozostaje w pozycji płaszczyzny, dopuszczalna jest tolerancja od + 0,2 sekundy do – 0,0 sekundy.
- 2.5.4** Jeśli ekrany tarcz są wykonane z twardej płyty, pole odpowiadające średnicy pierścienia 8-ki musi być wycięte lub zrobione z tektury w celu ułatwienia oceny trafień.

3 OBOWIĄZKI OSÓB FUNKCYJNYCH

3.1 Członkowie Jury - tarcze papierowe 25m

- a) jeśli podczas strzelań na 25m używane są tarcze papierowe, na każdą sekcję tarcz lub na każdą grupę pięciu (5) do dziesięciu (10) tarcz, musi być wyznaczony członek Jury ds. Klasyfikacji i/lub członek Jury strzelań Pistoletowych (jeden na jednego Sędziego Tarczowego). Musi on towarzyszyć Sędziemu Tarczowemu na linii tarcz;
- b) członek Jury musi dopilnować, aby tarcze - przed dokonaniem oceny przestrzelin - były sprawdzane dla ustalenia właściwej liczby strzałów, strzałów wątpliwych (położonych w pobliżu pierścieni tarczy) itp. Sytuacje budzące wątpliwości muszą być rozstrzygane przed dokonaniem oceny wartości strzałów;
- c) decyzje w sprawach wątpliwych muszą być podejmowane jednocześnie przez dwóch (2) członków Jury i Sędziego Tarczowego. Jeden z członków Jury powinien spełniać funkcję przewodniczącego i w razie potrzeby używać kalibromierza;
- d) członek Jury na linii tarcz musi dopilnować, aby wszystkie wyniki zanotowane przez pomocnika pisarza na linii tarcz były prawidłowe, a także, aby wszystkie decyzje Jury zostały w porę zapisane i poświadczone na metryczce strzelań; oraz
- e) członek Jury na linii tarcz musi dopilnować, aby nie zaklejono tarcz ani nie pokazano przestrzelin za pomocą wskaźnika, dopóki sytuacje wątpliwe nie zostaną rozstrzygnięte, a wyniki prawidłowo zanotowane przez pomocnika pisarza.

3.2 Zadania i obowiązki pisarza

W przypadku używania tarcz papierowych, dla każdego stanowiska strzeleckiego może być wyznaczony pisarz. Musi on:

- a) wpisywać lub sprawdzać informacje zawarte w metryczce strzelań i na tablicy wyników (nazwisko zawodnika, numer startowy, numer stanowiska strzeleckiego, itp.);
- b) mieć lunetę obserwacyjną, gdy stosowany jest zdalnie sterowany system zmiany tarcz. Jeśli pisarz nadzoruje zmianę tarcz, musi odczekać kilka sekund przed wydaniem sygnału do zmiany, aby dać zawodnikowi możliwość obejrzenia wyniku strzału;
- c) nanosić, na użytek publiczności, wstępną wartość każdego strzału do metryczki i na tablicę wyników umieszczoną powyżej lub obok jego pulpitu; oraz
- d) na strzelnicach, na których tarcze są mechanicznie transportowane na linię ognia, zbierać tarcze niezwłocznie po zakończeniu każdej 10-strzałowej serii i umieszczać je w zamykającym pojemniku, który następnie jest przekazywany przez upoważniony personel do Biura Obliczeń.

3.3 Zadania i obowiązki Sędziów Tarczowych i obsługi schronu – tarcze papierowe 50m i 300m

- a) Liczba Sędziów Tarczowych powinna odpowiadać liczbie Sędziów Stanowiskowych. W przydzielonej im sekcji tarcz są oni odpowiedzialni za sprawną zmianę tarcz, pokazywanie wartości strzałów, oznaczanie i podnoszenie tarcz do następnych strzałów. Sędziowie Tarczowi muszą:
- b) Sędzia Tarczowy musi sprawdzić, czy nie ma przestrzeliny w białym polu (poza pierścieniami) tarczy oraz czy wszelkie ślady strzałów na ramie tarczy są wyraźnie zaznaczone;
- c) jeśli na tarczy nie można odnaleźć przestrzeliny, Sędzia Tarczowy jest odpowiedzialny za ustalenie, czy nie znajduje się ona na sąsiednich tarczach i za rozstrzygnięcie tej sytuacji w porozumieniu z członkami Jury i Sędzią Stanowiskowym;
- d) jeśli używany jest automatyczny system zmiany tarcz, personel obsługujący tarcze jest odpowiedzialny za załadowanie do urządzenia właściwych tarcz, wyjęcie ich i przygotowanie do przekazania do Biura Obliczeń; oraz
- e) osoby te są także odpowiedzialne za zapisywanie na tarczach wszelkich uwag dotyczących nieprawidłowości, które mogły mieć miejsce.

3.4 Sędzia Tarczowy - tarcze papierowe – 25m

Na każdą sekcję albo każde pięć (5) do dziesięciu (10) stanowisk strzeleckich musi być wyznaczony Sędzia Tarczowy. Liczba Sędziów Tarczowych musi odpowiadać liczbie Sędziów Stanowiskowych. Sędzia Tarczowy musi:

- a) odpowiadać za powierzoną mu grupę tarcz;
- b) zwracać uwagę członka Jury na wszystkie trafienia o wątpliwej wartości i po podjęciu decyzji, zasygnalizować położenie i wartość strzałów;
- c) pilnować, aby tarcze były zgodnie z przepisami, szybko, dokładnie i prawidłowo ocenione, zaklejone i/lub zmienione; oraz
- d) pomagać przy rozstrzygnięciu sytuacji wątpliwych, zgodnie z przepisami ISSF i we współpracy z Sędzią Stanowiskowym i Jury.

3.5 Pomocnik pisarza - tarcze papierowe – 25m

Wyniki wszystkich części konkurencji strzelanych na 25m są oficjalnie obliczane na strzelnicy. Pomocnik pisarza znajduje się na linii tarcz. Musi on zapisywać wyniki zgodne z ogłaszanymi przez Sędziego Tarczowego. Jeśli między wynikami zapisanymi przez pisarza i pomocnika pisarza zaistnieje różnica, której nie można rozstrzygnąć, ważne są wyniki zapisane przez pomocnika pisarza.

3.6 Oznaczenie tarcz – tarcze papierowe – 25m

Po zakończeniu oceniania, obsługa tarcz zakleja przestrzeliny na tarczach, arkuszach kontrolnych i tarczach bliźniaczych lub zmienia tarcze oceniane lub arkusze kontrolne na odpowiednie.

4 PRZEPISY DOTYCZĄCE ZAWODÓW

4.1 Obsługa tarcz papierowych Karabin pneumatyczny i Pistolet pneumatyczny 10m

- a) zmiany tarcz dokonuje zawodnik pod nadzorem Sędziów Stanowiskowych;
- b) zawodnik jest odpowiedzialny za strzelanie do właściwych tarcz; oraz
- c) niezwłocznie po ukończeniu każdej 10-strzałowej serii zawodnik musi położyć tarcze w dogodnym dla pisarza miejscu, który musi je włożyć do zabezpieczonego pojemnika, przekazywanego następnie przez upoważniony personel do Biura Obliczeń.

4.2 Obsługa tarcz papierowych Karabin i Pistolet 50m

- a) jeśli do zmiany tarcz używane są **transportery lub urządzenia zmieniające** sterować nimi może zawodnik lub pisarz;
- b) w obu przypadkach zawodnik jest odpowiedzialny za strzelanie do właściwej tarczy; oraz
- c) jeśli zawodnik uważa, że **pokazywanie wyników lub zmiana tarcz odbywa się zbyt wolno**, może powiadomić o tym Sędziego Stanowiskowego. Jeżeli Sędzia Stanowiskowy lub członek Jury uznają reklamację za uzasadnioną, muszą spowodować poprawę sytuacji. Jeśli zawodnik lub osoba funkcyjna zespołu uzna, że nie nastąpiła poprawa, zawodnik lub osoba funkcyjna zespołu może wnieść protest do Jury. Jury może przedłużyć czas maksymalnie o 10 minut. Tego rodzaju reklamacje nie mogą być zgłaszane w ciągu ostatnich 30 minut trwania konkurencji, z wyjątkiem nieprzewidzianych okoliczności.

4.3 Zbyt duża liczba strzałów oddanych do jednej tarczy papierowej

- a) jeśli zawodnik odda do jednej ze swoich tarcz ocenianych więcej strzałów niż przewiduje program strzelania konkurencji, nie może być ukarany za pierwsze dwa (2) takie przypadki;
- b) po trzecim i następnych niewłaściwie ułożonych strzałach, zawodnik musi zostać ukarany odjęciem dwóch (2) punktów od każdego z tych strzałów;
- c) odjęcie tych dwóch (2) punktów musi nastąpić od wartości serii, w której takie zdarzenie miało miejsce. Musi także oddać odpowiednio mniejszą liczbę strzałów do pozostałych tarcz, tak aby liczba strzałów oddanych w konkurencji odpowiadała liczbie strzałów przewidzianych programem konkurencji;
- d) procedura obliczania wyników w tej sytuacji nakazuje przeniesienie wartości strzałów nadliczbowych na tarcze z mniejszą niż przewiduje program strzelania liczbą strzałów, w ten sposób, aby liczba strzałów w każdej tarczy odpowiadała przewidzianej programem i przepisami;
- e) jeśli nie można dokładnie określić strzałów, które należy przenieść, strzały o najniższej wartości muszą być przeniesione na następne tarcze albo strzały o najwyższej wartości – na poprzednie tarcze, tak, aby uniemożliwić zawodnikowi uzyskanie przewagi wynikającej z zasady „liczenia od końca”;
- f) wszystkie konkurencje karabinowe składające się z trzech postaw są traktowane jako jedna (1) konkurencja.

4.4 Postępowanie, gdy udzielono strzały próbne. Gdy zawodnikowi przydzielono strzały próbne podczas trwania konkurencji po zmianie stanowiska lub przerwie w strzelaniu, a system tarcz nie umożliwi umieszczenia tarczy próbnej, strzały próbne muszą być oddawane do następnej, nieużywanej tarczy ocenianej. Dwa (2) strzały oceniane powinny być następnie oddane do kolejnej tarczy ocenianej, zgodnie z poleceniem sędziego lub członka Jury.

5 PROCEDURY OCENY TARCZ**5.1 Procedury Oceniania Tarcz Papierowych**

W przypadku używania tarcz papierowych w poniższych konkurencjach, tarcze te muszą być oceniane w Biurze Obliczeń:

- a) konkurencje karabinowe w strzelaniach na 10m, 50m i 300m;
- b) konkurencje pistoletowe w strzelaniach na 10m i 50m;
- c) konkurencje ruchomej tarczy na 10m i 50m; oraz
- d) wszystkie wyniki wymienionych powyżej konkurencji lub ich części, obliczone wcześniej na strzelniczy, traktowane są, jako wyniki prowizoryczne.

5.1.1 RTS Jury musi nadzorować ocenę wyników i wszelkie prace wykonywane w Biurze Obliczeń, oraz na linii tarcz w strzelaniach na 25m. Orzeka, w jaki

sposób trzeba oceniać strzały wątpliwe, decyduje o ich wartości, oraz rozpatruje wszelkie uwagi i protesty dotyczące oceny trafień.

- 5.1.2** Wszystkie tarcze, które są oceniane w Biurze Obliczeń, muszą zostać do niego natychmiast dostarczane z linii tarcz w zamkniętych pojemnikach, odpowiednio zabezpieczonych.
- 5.1.3** Oceniane tarcze dla konkurencji, których wyniki są obliczane w Biurze Obliczeń, muszą być ponumerowane zgodnie z numeracją metryczek. Biuro Obliczeń jest odpowiedzialne za prawidłowe ponumerowanie tarcz. Musi także skontrolować tarcze przed rozpoczęciem każdej konkurencji, zanim zostaną one przekazane Sędziemu Głównemu Osi lub innym osobom funkcyjnym strzelnicy.
- 5.1.4** W Biurze Obliczeń muszą być wykonywane następujące czynności, które muszą być sprawdzone przez inne osoby funkcyjne:
- określenie wartości poszczególnych przestrzelin;
  - określanie i liczenie dziesiątek wewnętrznych;
  - podsumowanie wartości strzałów lub odjęcie punktów karnych;
  - sumowanie wyników poszczególnych serii i wyników całkowitych; oraz
  - każdy członek Biura Obliczeń musi potwierdzić swoją pracę podpisem złożonym na tarczy, w metryczce strzelań lub na liście wyników.

5.2 Wartości przestrzelin – tarcze papierowe

- 5.2.1** Wszystkie przestrzeliny są oceniane zgodnie z najwyższą wartością pola lub pierścienia ocenianego tarczy, na które się nakładają. Jeśli przestrzelina styka się z pierścieniem (linią dzielącą pola oceniane), trafienie ocenia się, jako przynależne do pola o wyższej wartości. Wartość każdego takiego trafienia określa się przez stwierdzenie czy krawędź przestrzeliny lub kalibromierza włożonego w nią dotyka zewnętrznej krawędzi pierścienia ocenianego.

Wyjątkiem od powyższego przepisu jest ocenianie wewnętrznej dziesiątki w tarczy dla strzelań z karabinu pneumatycznego.

- 5.2.2** Wartości przestrzelin wątpliwych określa się przy pomocy kalibromierza lub innego przyrządu. Wkładanie kalibromierza w przestrzelinę musi zawsze następować przy poziomym położeniu tarczy.
- 5.2.3** Jeśli precyzyjne użycie kalibromierza trzpieniowego jest utrudnione na skutek bezpośredniej bliskości innej przestrzeliny lub złe wyciętej przestrzeliny jej wartość musi zostać określona przy pomocy kalibromierza wygrawerowanego na płaskiej, przezroczystej płytce, który ułatwia odtworzenie położenia pierścienia ocenianego lub liczby przestrzelin mogących się nakładać. W ten sposób za pomocą kalibromierza można odtworzyć prawdziwe miejsce przestrzeliny i linie pierścienia tarczy.
- 5.2.4** Jeśli dwie osoby oceniające przestrzelinę nie zgadzają się, co do jej wartości, należy niezwłocznie poprosić o decyzję Jury.
- 5.2.5** Kalibromierz trzpieniowy może być włożony w każdą przestrzelinę tylko jeden raz i tylko przez członka Jury. Z tego powodu każde użycie kalibromierza musi być zaznaczone na tarczy przez oceniających wraz z ich podpisami oraz wartością strzału.

5.3 Ocena tarcz papierowych - konkurencje 25m

Jury musi nadzorować wszystkie działania dotyczące oceny wartości strzałów i obliczania wyników. Metryczka (wypełniana przez pomocnika pisarza) musi zostać podpisana przez Sędziego Tarczowego i członka Jury z linii tarcz. Metryczka ta (stanowiąca oryginał) musi zostać dostarczona w bezpieczny sposób do Biura Obliczeń w celu sprawdzenia i ostatecznego zapisu wyników.

5.3.1 Strzały skośne

- a) jeśli w czasie strzelań szybkich strzał został oddany podczas obrotu tarcz nie może być oceniony jako trafienie, jeżeli najdłuższy poziomy wymiar przestrzeliny (pomija się ślad pozostawiony na powierzchni tarczy przez pocisk lub ołów) przekracza 7 mm w strzelaniach na 25m z pistoletu bocznego zapłonu (5,6 mm/.22") lub 11 mm w strzelaniach na 25m z pistoletu centralnego zapłonu; oraz
- b) pomiar wydłużonej poziomo przestrzeliny musi być dokonany za pomocą kalibromierza do przestrzelin skośnych. Jeśli przy użyciu przezroczystego kalibromierza do przestrzelin skośnych wewnętrzna krawędź wygrawerowanej na nim linii dotyka pierścienia ocenianego, strzał przyjmuje wyższą - z dwóch pól ocenianych - wartość.

5.3.2

Gdy tylko Sędzia Tarczowy otrzyma sygnał, że zachowane są warunki bezpieczeństwa na strzelnicy, musi odwrócić tarcze płaszczyznami do zawodników. Sędzia Tarczowy w obecności, co najmniej jednego członka Jury musi pokazać trafienia w każdej tarczy i głośno przekazać ich wartości pisarzowi znajdującemu się na linii ognia. Pisarz zapisuje je w metryczce strzelań i/lub na małej tablicy wyników znajdującej się przy jego pulpicie. Pomocnik pisarza musi towarzyszyć Sędziemu Tarczowemu i zapisywać przekazywane przez niego wartości strzałów na karcie wyników. Wartość i położenie trafień w tarczy muszą być pokazywane zawodnikom i publiczności w następujący sposób:

- a) w strzelaniach z pistoletu szybkostrzelnego (25m) za pomocą kolorowych krążków. Krążki powinny mieć średnicę 30+50mm. Muszą być pomalowane z jednej strony na czerwono, a z drugiej - na biało. Symetrycznie przez środek krążka powinien przechodzić wrzecionowaty trzpień o średnicy ok. 5 mm i długości ok. 30 mm. Po każdej 5-strzałowej serii, po ustaleniu i ogłoszeniu wartości strzałów, Sędzia Tarczowy musi umieścić krążki w przestrzelinach;
- b) 10-tkę należy pokazać umieszczając w przestrzelinie krążek zwrócony czerwoną stroną do zawodnika. Wartości poniżej dziesiątki muszą być pokazane krążkiem zwróconym do zawodnika białą stroną. Po pokazaniu trafień, wyniki serii muszą być pokazane na małych tablicach wyników umieszczonych na linii tarcz i zanotowane przez pomocnika pisarza. Wyniki serii muszą być także ogłoszone. Następnie krążki muszą zostać usunięte, a tarcze zaklejone;

- c) w strzelaniach z pistoletu standardowego (25m), pistoletu sportowego (25m) i pistoletu centralnego zapłonu (25m) wartość i położenie trafień pokazuje się za pomocą wskaźnika z krążkiem o średnicy 30+50mm, z jednej strony czerwonym, a z drugiej białym kolorem. Krążek umocowany jest na uchwycie o długości ok. 300 mm. Po ogłoszeniu wartości strzału przez Sędziego Tarczowego należy umieścić krążek wskaźnika na przestrzelinie, czerwoną stroną do zawodnika w przypadku dziesiątki i białą - w przypadku trafień poniżej dziesiątki. Gdy serie oddaje się do jednej tarczy ogłaszanie wartości strzałów rozpoczyna się od dziesiątek. Po pokazaniu wszystkich strzałów należy ogłosić wynik całkowity serii; oraz
  - d) strzały próbne muszą być pokazane i zapisane.
- 5.3.3** Sędzia Tarczowy i Sędzia Stanowiskowy muszą sprawdzać, czy wyniki zapisane na tablicy wyników są takie same jak wyniki zanotowane na linii tarcz. Wszelkie różnice wartości zapisanych wyników należy rozstrzygać natychmiast.
- 5.3.4** Po pokazaniu i zapisaniu wartości strzałów:
- a) tarcze muszą zostać zaklejone i przygotowane do następnych serii (w strzelaniach szybkich); lub
  - b) tarcze muszą zostać zmienione, a tarcze bliźniacze zmienione lub zaklejone do następnych serii; lub
  - c) tarcze i tarcze bliźniacze muszą zostać szybko usunięte i zastąpione nowymi dla następnego zawodnika.
- 5.3.5** Wypełniona metryka strzelań powinna być podpisana przez zawodnika obok wyniku całkowitego przed opuszczeniem przez niego strzelnicy, aby potwierdzić jego wynik.
- 5.4** **Postępowanie w przypadku równych wyników**
Należy rozstrzygać zgodnie z przepisem 6.15 Ogólnych Przepisów Technicznych.
- 5.5** **Protesty - Tarcze papierowe**
- 5.5.1** Gdy używane są tarcze papierowe zawodnik lub przedstawiciel zespołu, który stwierdzi, że strzał został oceniony lub zanotowany błędnie, może złożyć w tej sprawie protest. Wyjątek stanowią sytuacje, gdy decyzje dotyczące wartości strzałów zostały podjęte na podstawie pomiarów kalibromierzem. Takie decyzje są ostateczne i nie podlegają protestom. Protest może zostać zgłoszony tylko na pojedynczy strzał. Aby zgłosić protest na inne strzały należy wnieść dla każdego z nich oddzielną opłatę.
- 5.5.2** Protesty dotyczące wyników mogą być składane tylko wtedy, gdy oceny trafień dokonano bez użycia kalibromierza lub gdy dokonano nieprawidłowych wpisów do metryczki lub komunikatu klasyfikacyjnego.
- 5.5.3** Opłata za protest (50 EUR) jest wnoszona w momencie składania protestu.
- 5.5.4** Gdy używane są tarcze papierowe oceniane w Biurze Obliczeń, osoba funkcyjna zespołu lub zawodnik ma prawo obejrzeć kwestionowaną przestrzelinę (przestrzeliny), lecz dotykanie tarczy (tarcz) jest zabronione.

6 OCENA TARCZ PAPIEROWYCH - 300 m

6.1 Natychmiast po otrzymaniu sygnału, że został oddany strzał, sędzia oznaczający musi oznaczyć strzał. Oznaczenie strzału musi być przeprowadzone zgodnie z poniższymi zasadami. Gdy tylko sędzia oznaczający otrzyma sygnał musi:

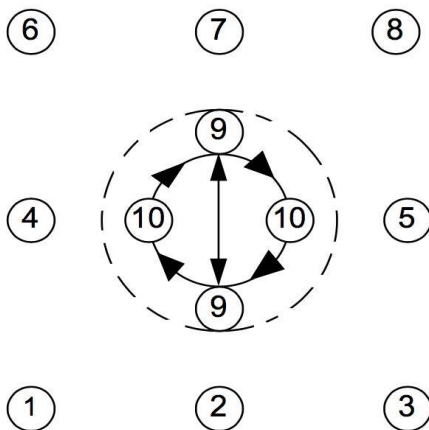
- a) Opuścić tarczę do schronu;
- b) Zakryć przestrzelinę przezroczystą naklejką nakleić kontrastującą naklejkę, aby zaznaczyć miejsce trafienia;
- c) Podnieść tarczę nad schron; oraz
- d) Pokazać wartość ocenionego strzału stosując wskaźnik.

6.2 Gdy wskaźnik jest używany, musi być wykonany jako dysk o średnicy 200mm do 500mm, pomalowany na czarno z jednej strony i na biało z drugiej, umieszczony na pręcie, który zwykle mocowany jest po białej stronie dysku 30mm do 50 mm na prawo od środka.

6.3 Wartości strzałów są pokazywane w następujący sposób (patrz schemat):

- a) Położenie ostatniego strzału musi być oznaczone;
- b) Wartości strzałów 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8 muszą być wskazane przez umieszczenie dysku czarną stroną w kierunku linii ognia, we właściwym miejscu trafienia, tak jak pokazano na schemacie;
- c) Jeśli trafiono 9-kę, dysk musi być przemieszczony dwukrotnie w górę i w dół nad czarnym kołem tarczy, odwrócony białą stroną dysku w kierunku linii ognia;
- d) Jeśli trafiono 10-kę, dysk odwrócony białą stroną w kierunku linii ognia, musi wykonać dwukrotnie ruch po okręgu zgodnie ze wskazówkami zegara na tle czarnego koła tarczy;
- e) Jeśli pocisk nie trafił w tarczę, dysk odwrócony czarną stroną w kierunku linii ognia, wykonuje 3 lub 4 ruchy w poprzek tarczy; oraz
- f) Jeśli pocisk trafił w tarczę, ale nie w obszar pól ocenianych, wskazywany jest jak strzał chybiony, ale ze wskazaniem punktu trafienia.

6.4 Schemat sygnalizacji trafienia – 300m

- 6.5** Tarcza próbna musi być wyraźnie oznaczona czarnym, ukośnym paskiem w górnym prawym rogu. Pasek musi być wyraźnie widoczny gołym okiem, z odpowiedniej odległości, w normalnych warunkach oświetlenia. Jeśli tarcze obsługiwane są ze schronu, tarcza próbna nie może w ogóle być widoczna, gdy zawodnik oddaje strzały oceniane.